

Ўзбекистон Республикаси
Тошкент вилояти Ангрен шаҳар
ҲОКИМИНИНГ

« 28 » 08 даги
1216 -сонли қарори билан
рўйхатга олинди.
Ангрен шаҳар ҳокими
Х.Абдулазизов

Тасдиқлайман
Тошкент вилояти маданият
бошқармаси бошлиғи

« 4 » 08 2017
Х.Б.Тошпулатов

Ангрен шаҳридаги 10-сонли Болалар Муסיқа ва Санъат Мактабининг

УСТАВИ

Ангрен – 2017 йил

10-СОНЛИ БОЛАЛАР МУСИҚА ВА САНЪАТ МАКТАБИ НИЗОМИ

I. Умумий қоидалар

1. Мазкур Низом Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида» ва «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида»ги қонунларига мувофиқ, узлуксиз таълим тизимининг мажбурий бўлмаган тури ҳисобланган, мактабдан ташқари таълим беришга мўлжалланган давлат 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабининг (кейинги ўринларда 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактаби деб аталади) фаолият кўрсатиш тартибини белгилайди.

2. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактаби ўз фаолиятида Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ва қонунларига, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг қарорларига, Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари, қарорлари ва фармойишларига, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорларига, ушбу Низомга, бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда ўз уставига амал қилади.

3. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактаби давлат муассасаси шаклидаги юридик шахс ҳисобланади ва ўз уставига, мустақил балансига, шахсий ғазна ҳисобварақларига, Ўзбекистон Республикасининг Давлат герби тасвири туширилган ва ўз номи ёзилган муҳрга, штампга ва бланкаларга эга.

Таълим давлат муассасасининг тўлиқ номи:

Ўзбек тилида: Ангрэн шаҳар 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактаби.

Қискартирилган номи (10-сонли БМСМ)

таълим турига тегишлилиги-мактабдан ташқари таълим давлат муассасаси;

таълим фаолиятига йуналиши-мусиқа ва санъат;

ўқиш шакли-кундузги (08:00-19:00);

мулкчилик шакли-давлат таълим давлат муассасаси;

Тошкент вилояти ҳокимлиги 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабининг давлат муассасаси ҳисобланади.

10-сонли БМСМ нинг идентификация раками (СТИР) 205325511;

ОКОНХ-92310

X/P-100022860274077096600056001;

Ш/P-400622860274077950100056005;

Ангрэн ғазначилик X/P-23402000300100001010, ИНН: 205325511

Почта индекси: 110200

Сифими: 1-типли 250 нафар ўқувчи мўлжалланган.

Юридик манзили: Тошкент вилояти Ангрэн шаҳар 31 даҳа, 30 уй.

4. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактаби белгиланган тартибда маҳаллий давлат ҳокимияти органларида давлат рўйхатидан ўтказиди.

5. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабида таълим олиш тўлов асосида амалга оширилади. Тўловни тўлаш ва ундан озод этиш масалалари қонун ҳужжатларида белгиланади.

II. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабининг мақсади ва вазифалари

6. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабининг асосий мақсади ёш авлоднинг мусиқа ва санъат турларига қизиқиши ва қобилиятини ривожлантириш, ижтимоий фаоллигини ошириш, уларни халқимиз анъаналарига ва миллий кадриятларимизга нисбатан ҳурмат руҳида тарбиялаш, маънавий ва маърифий савиясини ҳар томонлама оширишдан иборатдир.

7. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабининг асосий вазифаларига қуйидагилар киради:

ўқувчиларнинг маънавий ва эстетик ривожланиши учун кенг имкониятлар яратиш;

ўқувчиларнинг истеъдодини ҳар томонлама камол топтириш, маданий савиясини юксалтириш;

ўқувчиларни миллий ва жаҳон мусиқаси, тасвирий санъатнинг юксак намуналаридан ва ўзбек халқининг мумтоз мусиқа мероси дурдоналаридан баҳраманд бўлиши учун зарур шароитлар яратиш;

миллий ҳамда умуминсоний қадриятларни узвий бирлаштириш асосида ўқувчиларда юксак ахлоқий фазилатларни шакллантириш;

ўқувчиларга умумий мусиқа, хореография, театр санъати, тасвирий ва амалий санъат йўналишлари бўйича билимларнинг бошланғич асосларини ўргатиш орқали уларни мусиқа ва санъат оламига жалб этиш;

иктидорли ўқувчиларни мусиқа ва санъат йўналишлари бўйича ўрта махсус, касб-хунар таълими давлат муассасаларида ўқишини давом эттириш учун тайёрлаш.

III. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактаби фаолиятини ташкил этиш

8. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактаби Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва Тошкент шаҳри ҳокимликларининг қарори билан ташкил этилди.

9. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактаби ўқувчиларнинг қизиқишлари ва эҳтиёжларига кўра, уларнинг ижодий имкониятларини янада ривожлантиришга йўналтирилган мусиқа (фортепиано, торли чолғулар, халқ чолғулари, дамли ва зарбли чолғулар, анъанавий хонандалик, эстрада хонандалиги) ва санъат (хореография, тасвирий санъат) йўналишларида (кейинги ўринларда таълим йўналишлари деб аталади) фаолиятини амалга оширади.

10. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабида ўқувчиларга таълим бериш яқка тартибда ёки бир хил ёшдаги ва турли ёшдаги болалар гуруҳларида уларнинг қизиқишларига кўра бир ёхуд бир неча таълим йўналишлари бўйича амалга оширилади.

11. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабида ўқув-тарбиявий ишлар Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги томонидан тасдиқланадиган ўқув режалари ва ўқув дастурлари асосида амалга оширилиб келмоқда.

12. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабида ўқув-тарбия жараёнини ташкил қилиш учун давлат муассасаси директорининг буйруғи асосида таълим йўналишлари бўйича бўлинмалар ташкил этиш мумкин.

IV. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабига ўқишга қабул қилиш, ўқишни кўчириш

13. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактаби раҳбарияти ҳар йили июнь — август ойларида ўқишга қабул қилиш ишларини ташкил этади.

Ўқувчилар 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабига Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги томонидан белгиланадиган қабул квоталари доирасида ўқишга қабул қилинади.

Қабул квоталари 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабининг қуввати, моддий-техника базаси, кадрлар билан таъминланганлик даражаси, таълим йўналишлари бўйича талаб ва эҳтиёжларни инобатга олган ҳолда шакллантирилади.

14. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабида қабул синовлари ўтказиш учун давлат муассасаси директорининг буйруғи билан 5 кишидан иборат таркибда қабул комиссияси тузилади.

15. Қабул комиссияси таркибига давлат муассасаси директори, директорнинг ўқув-маърифий ишлар бўйича ўринбосари ва педагог ходимлар киритилади. Давлат муассасаси директори қабул комиссияси раиси ҳисобланади.

16. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабига ўқишга кириш учун ўқувчининг ота-онаси ёки уларнинг ўрнини босувчи шахслар (кейинги ўринларда ота-оналар деб аталади) ҳар йили 1 август - 25 август мобайнида қабул комиссиясига қуйидаги ҳужжатларни тақдим этади:

- а) таълим йўналиши (йўналишлари) кўрсатилган ариза;
- б) ўқувчининг туғилганлик ҳақидаги гувоҳномаси нусхаси;
- в) ўқувчига белгиланган шаклда берилган тиббий маълумотнома;
- г) 3 x 4 ўлчамли 2 та фотосурат.

17. Қабул синовлари ҳар йили 31 августгача ўқувчининг ижодий қобилиятини аниқлаш мақсадида ўтказилади.

Қабул синовлари қабул комиссияси ҳузурда ўтказилади. Қабул синовлари бир марта топширилади, қайта топширишга йўл қўйилмайди.

18. Қабул комиссияси ота-онанинг аризасида кўрсатилган таълим йўналиши бўйича ўқувчининг куйидаги ижодий қобилиятини қабул синовларида аниқлайди:

муסיқа (фортепиано, торли чолғулар, халқ чолғулари, дамли ва зарбли чолғулар, анъанавий хонандалик, эстрада хонандалиги) йўналиши бўйича муסיқа ритмига мослашиши, кўшиқ айтиши, муסיқани эшитиши ва эслаб қолиши;

санъат йўналишлари:

хореография бўйича жисмонан маъқуллиги (тана ва оёқларнинг эгилувчанлиги), ритмга мослашиши, муסיқани эшитиши;

тасвирий санъат мутахассислиги бўйича тасавуридаги нарса-буюм ёки манзарани чиза олиши;

19. 10-сонли Болалар муסיқа ва санъат мактабининг иккинчи ва ундан юқори синфларига қабул қилиш учун ўқувчилар мазкур Низомнинг 18-бандида назарда тутилган қабул синовларидан ташқари Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги томонидан тасдиқланган ўқув дастурлари бўйича тегишли синфдаги билим даражасига қўйиладиган талаблар асосида куйидаги махсус фанлар бўйича ҳам қабул синовларини топширадилар:

а) муסיқа (фортепиано, торли чолғулар, халқ чолғулари, дамли ва зарбли чолғулар, анъанавий хонандалик, эстрада хонандалиги) йўналиши бўйича — мутахассислик ва сольфеджио фани;

б) санъат йўналишлари бўйича:

хореография - мумтоз рақс, партер фани;

тасвирий санъат - чизма тасвир, ранг тасвир, композиция фани;

20. Ўқувчининг синовдан ўтган ёки ўтмаганлиги қабул комиссияси аъзоларининг очиқ овоз бериши йўли билан аниқланади. Қабул комиссияси аъзоларининг кўпчилиги ижобий овоз берган тақдирда ўқувчи қабул синовидан ўтган ҳисобланади.

Қабул комиссиясининг раиси барча аъзолардан сўнг овоз беради. Овозлар сони тенг бўлиб қолганда қабул комиссияси раисининг овози ҳал қилувчи ҳисобланади.

21. Қабул комиссияси ўқувчини ўқишга қабул қилиш ёки қабул қилмаслик тўғрисида қарор қабул қилади. Қабул комиссиясининг ижобий қарорига асосан давлат муассасаси директори ўқувчини ўқишга қабул қилиш тўғрисида буйруқ чиқаради.

Ўқувчиларни ўқув йили давомида ўқишга қабул қилишга йўл қўйилмайди, бошқа 10-сонли Болалар муסיқа ва санъат мактабидан ўқиши кўчирилган ўқувчилар бундан мустасно.

22. Ўқувчининг ота-онаси ўз хоҳишига кўра ўқув йили давомида ёки у тугагандан сўнг фарзандини ўқиётган 10-сонли Болалар муסיқа ва санъат мактабидан бошқасига ўтказиш ҳуқуқига эга.

Ўқувчилар ота-оналарининг аризаси асосида ўқиётган 10-сонли Болалар муסיқа ва санъат мактабидан бошқасига таълим олаётган таълим йўналиши бўйича ўтказилади.

23. Ўқиётган 10-сонли Болалар муסיқа ва санъат мактабидан бошқасига ўтказилган ўқувчилар томонидан ўқишни давом эттириш учун танланган мактабга куйидаги ҳужжатлар тақдим этилади:

ўқиган жойидан маълумотнома;

ўқувчининг баҳолар (ўзлаштириш) табели;

якка тартибдаги иш режаси (муסיқа йўналишлари учун).

24. Ўқувчини бир таълим йўналишидан бошқа таълим йўналишига ўтказиш 10-сонли Болалар муסיқа ва санъат мактабидаги таълимнинг биринчи ва иккинчи йилида амалга оширилади.

Юқори синфларда бир таълим йўналишидан бошқа таълим йўналишига ўтказишга йўл қўйилмайди.

25. Бир таълим йўналишидан бошқасига ўтказиш давлат муассасаси директорининг буйруғига асосан 5 кишидан иборат таркибда тузиладиган ўқувчиларнинг ўқишини бир таълим йўналишидан бошқасига кўчириш комиссиясининг (кейинги ўринларда кўчириш комиссияси деб аталади) қарорига асосан амалга оширилади.

Кўчириш комиссияси таркибига давлат муассасаси директори, директорнинг ўқув-маърифий ишлар бўйича ўринбосари ва педагог ходимлар киритилади. Давлат муассасаси директори кўчириш комиссияси раиси ҳисобланади.

Кўчириш комиссияси ўқув йили давомида фаолият юритади.

26. Кўчириш комиссияси томонидан бир таълим йўналишидан бошқасига ўтказишда ўқувчининг мактабдан ташқари таълимга қўйиладиган мазкур йўналиш бўйича давлат талабларининг минимал даражасини билиши ҳисобга олинади.

27. Кўчириш комиссиясининг қарори ўқувчига дарҳол эълон қилинади. Кўчириш комиссиясининг қарори ижобий бўлган тақдирда, унга асосан давлат муассасаси директори ўқувчини танлаган таълим йўналишига ўтказиш тўғрисида буйруқ чиқаради.

28. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабида ўқувчилар контингенти бир йилда бир марта - сентябрь ойида тасдиқланади.

29. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактаби директори билан ўқишга қабул қилинган ўқувчиларнинг ота-оналари ўртасида ўқиш муддатига шартнома тузилади.

V. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабида ўқув-тарбия жараёнини ташкил этиш

30. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабида мусиқа (фортепиано, торли чолғулар, халқ чолғулари, дамли ва зарбли чолғулар, анъанавий хонандалик, эстрада хонандалиги) ва санъат (хореография, тасвирий санъат) таълим йўналишлари мавжуд бўлиб, болаларни 1-синфга қабул қилиш ёши ва ўқиш муддатлари қуйидагича белгиланади:

Т/р	Таълим йўналишлари	Қабул ёши	Ўқиш муддати
Мусиқа йўналиши			
1.	Фортепиано	6 - 9	7 йил
2.	Торли чолғулар	6 - 9	7 йил
3.	Эстрада чолғу ижрочилиги: фортепиано, торли чолғулар; дамли ва зарбли чолғулар	6 - 9; 6 - 11	7 йил; 5 йил
4.	Халқ чолғулари	6 - 11	5 йил
5.	Дамли ва зарбли чолғулар	6 - 11	5 йил
6.	Анъанавий чолғу ижрочилиги	6 - 11	5 йил
7.	Анъанавий хонандалик	6 - 11	5 йил
8.	Академик хонандалик	6 - 11	5 йил
9.	Эстрада хонандалиги	6 - 11	5 йил
Санъат йўналиши			
10.	Хореография	6 - 11	5 йил
11.	Тасвирий санъат	6 - 11	5 йил
12.	Амалий санъат	6 - 11	5 йил
13.	Театр санъати	6 - 11	5 йил

31. Ўқув йили 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабида 2 сентябрдан келгуси йилнинг 31 майига қадар давом этади ва тўртта чоракка бўлинади.

32. Ўқув-тарбия жараёнини ташкил этишда қуйидаги муддатларга амал қилинади:

ўқув йилининг давомийлиги - 34 ҳафта;

ўқув ҳафтасининг давомийлиги - 6 кун;

дарс машғулотининг давомийлиги - 45 дақиқа;

дарс машғулотлари оралиғидаги танаффуснинг давомийлиги - 5 дақиқа.

Меҳнат тўғрисидаги қонун ҳужжатларида байрам (ишланмайдиган) куни деб белгиланган кунларда дарс машғулотлари ўтказилмайди.

Байрам (ишланмайдиган) кунларига тўғри келиб қолган дарс машғулотларининг мавзулари ўқув дастурларини ихчамлаштирган ҳолда кейинги дарс машғулотларида ўтказилади.

33. Ўқув йили давомидаги таътилларнинг муддатлари қуйидагича белгиланади:

кузги таътил - 4 ноябрдан бошлаб 6 календарь кун;

қишки таътил - 28 декабрдан бошлаб 14 календарь кун;

баҳорги таътил - 21 мартдан бошлаб 7 календарь кун;

ёзги таътил - 1 июндан (санъат йўналишлари ўқувчилари учун 16 июндан) бошлаб

2 сентябргача.

Таътилнинг охири куни байрам (ишланмайдиган) кунга тўғри келиб қолган тақдирда дарс машғулотлари кейинги иш кунидан бошлаб давом эттирилади.

Чораклар оралиғидаги таътиллер даврида 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабининг педагог ходимлари томонидан машғулотларнинг ўзига хос ижодий дастурларини ишлаб чиқиш, ўзлаштириши паст бўлган ўқувчиларнинг билим савиясини таҳлил қилиш ва улар билан қўшимча ишлаш, уларга маслаҳатлар бериш, ота-оналар ва ўқувчилар ўртасида мусиқа ва санъатнинг инсон маънавий ва маданий савиясини оширишдаги ўрнини тарғиб-ташвиқ қилиш мақсадида тадбирлар ташкил этиш, ўқувчилар учун шахсий ва тақвимий иш режалари тузиш каби ишлар амалга оширилади.

34. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабида ўқув-тарбия жараёнини ташкил этиш қуйидаги шаклларда амалга оширилади:

Ўқувчилар билан гуруҳ бўйича ва якка тартибда машғулотлар олиб бориш;
ўқувчиларнинг мустақил иши;
назорат дарслари;
академик концертлар, техник синовлар;
мустақил равишда ишланган ижодий маҳсулотлар кўргазмаси;
кўрик-танлов, фестиваль, устоз сабоқлари;
синфдан синфга ўтказиш ва битирув имтиҳонлари.

35. Ўқувчиларнинг билими ва ижодий маҳорати қуйидаги тартибда баҳоланади: 5 (аъло), 4 (яхши), 3 (қониқарли), 2 (қониқарсиз).

36. Якка тартибда ўқув машғулотларини олиб борадиган ўқитувчилар ҳар бир ўқувчига ўқув йили учун шахсий иш режаси, гуруҳли тартибда ўқув машғулотларини олиб борадиган ўқитувчилар тақвимий иш режаси тузадилар.

37. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабида синфдан синфга ўтказиш ва битирув имтиҳонлари ҳар йили 10 май - 31 май мобайнида ўтказилади.

38. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактаби битирувчиларига июнь ойида ўқишни тугатганлиги тўғрисида мазкур Низомнинг иловасига мувофиқ шаклдаги гувоҳнома берилади.

39. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабини тугатишига бир йил қолган ўқувчиларга ота-оналари аризасига ва мутахассислик ўқитувчисининг тавсия хатига асосан педагогик кенгаш қарори билан иқтидорли болаларнинг ёшини, умумий ўрта таълим мактабида таҳсил олаётган синфини, ўқув режасининг бажарилишини инобатга олган ҳолда ўқиш муддати бир йилга қисқартирилиши мумкин.

40. Ўқувчилар 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабидан қуйидаги ҳолатларда четлаштирилиши мумкин:

ўз хоҳишига биноан;
ўқишнинг бошқа Болалар мусиқа ва санъат мактабига кўчирилиши муносабати билан;

саломатлиги туфайли (тиббий комиссия маълумотномаси асосида);

академик ўзлаштира олмаганлиги (қарздорлиги) учун;

ўқув интизомини ва давлат муассасасининг ички тартиб-қоидаларини бузганлиги учун;

ўқиш учун белгиланган тўловнинг ўз вақтида амалга оширилмаганлиги сабабли (тўловдан озод этилган ўқувчилар бундан мустасно);

ўқувчининг суд томонидан озодликдан маҳрум этилганлиги муносабати билан;
вафот этганлиги сабабли.

Директорнинг ўқувчини 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабидан четлаштириш тўғрисидаги буйруғига қуйидагилардан бири асос бўлади: ота-онанинг аризаси, педагогик кенгаш қарори, ўқитувчининг билдиришномаси.

41. Ота-оналарнинг аризаси асосида ўқувчига 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактаби директорининг буйруғига мувофиқ бир йил муддатга академик таътил берилиши мумкин.

42. Битирув имтиҳонларини топшира олмаган ўқувчиларга давлат муассасасида ўқиганлиги тўғрисида маълумотнома берилади.

VI. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари

43. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактаби куйидаги ҳуқуқларга эга:

10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактаби ходимлари ва ўқувчилардан давлат муассасасининг устави ва ички тартиб-қоидаларига риоя этилишини талаб қилиш;

ўқув жараёнини такомиллаштириш ва таълим жараёнини методик таъминлаш бўйича таклифлар киритиш;

молиялаштиришнинг қонун ҳужжатларида тақиқланмаган турли манбалари ҳисобига бюджетдан ташқари маблағларни жалб қилиш.

44. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабининг мажбуриятлари куйидагилардан иборат:

худудий халқ таълими бошқармаларининг ҳамда маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг қарорлари, буйруқлари ва бошқа меъёрий ҳужжатлари ижросини таъминлаш, топшириқ ва кўрсатмаларини бажариш;

ўз уставида белгиланган вазифаларни бажариш;

мактабдан ташқари таълимга қўйилган давлат талаблари, белгиланган тартибда тасдиқланган ўқув режаси ва ўқув дастурлари асосида таълим-тарбия жараёнини ташкил этиш;

ўқувчиларни мактабдан ташқари таълимга жалб этиш мақсадида тарғибот-ташвиқот ишларини олиб бориш;

таълим-тарбия жараёнини санитария қоидалари, нормалари ва гигиена нормативлари, техника ва ёнғин хавфсизлиги қоидаларига мувофиқ ташкил этиш;

10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактаби ходимларини қайта тайёрлашни ва уларнинг малакасини оширишни ташкил этиш;

давлат муассасасининг моддий-техника таъминотини ва кадрлар салоҳиятини ривожлантириш.

VII. Таълим жараёни иштирокчиларининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари

45. Ўқувчилар, ота-оналар ва педагог ходимлар (ўқитувчи, концертмейстер) 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабидаги таълим жараёнининг иштирокчилари ҳисобланади.

46. Ўқувчилар куйидаги ҳуқуқларга эга:

мактабдан ташқари таълимга қўйилган давлат талаблари асосида ихтиёрий равишда таълим олиш;

қизиқишига кўра таълим йўналишини танлаш;

бир неча таълим йўналиши бўйича билим олиш;

инсоний кадр-қимматининг ҳурмат қилинишини талаб қилиш, виждон эркинлиги, ахборот эркинлиги, ўз қарашлари ва эътиқодини ифодалаш;

10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабининг ўқув ва иш фаолиятини такомиллаштиришга оид таклифлар бериш;

қонун ҳужжатларида белгиланган бошқа ҳуқуқлар.

47. Ўқувчиларнинг мажбуриятлари куйидагилардан иборат:

10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабининг ички тартиб-қоидаларига риоя қилиш;

10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабининг моддий-техника базасидан самарали фойдаланиш ва уни асраб-авайлаш;

жамоатчилик ишларида фаол иштирок этиш;

ўз ижодий қобилиятини ривожлантириш, билимларни мустақил эгаллаш кўникмасини ҳосил қилиш ва уни амалда қўллаш;

қонун ҳужжатларида белгиланган бошқа мажбуриятлар.

48. Ота-оналар куйидаги ҳуқуқларга эга:

10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактаби раҳбариятидан фарзанди учун мазкур мактабнинг устavigа мувофиқ зарур шарт-шароитлар яратилишини талаб қилиш;

бола шахсига ҳурмат билан муносабатда бўлишни талаб қилиш;

жамоатчилик асосида 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабининг иш фаолиятида иштирок этиш;

қонун ҳужжатларида белгиланган бошқа ҳуқуқлар.

49. Ота-оналарнинг мажбуриятлари куйидагилардан иборат:

фарзандининг жисмоний ва руҳий соғлом бўлиши учун ғамхўрлик қилиш;
боланинг кадр-қимматиغا ҳурмат билан қараш, уни меҳнатсеварлик, эзгулик,
ватанпарварлик руҳида тарбиялаш;

фарзандида қонунларга итоаткорлик, инсон ҳуқуқлари ва эркинликларига ҳурмат
туйғусини тарбиялаш;

фарзандига ўқув машғулотларида иштирок этиши учун зарур шарт-шароитлар
яратиш;

фарзандининг таълим олишига кўмаклашиш ва узрли сабабларсиз ўқув
машғулотларига мунтазам қатнашишини таъминлаш;

ўқиш учун тўловни ўз вақтида амалга ошириш;

қонун ҳужжатларида белгиланган бошқа мажбуриятлар.

50. Педагог ходимлар қуйидаги ҳуқуқларга эга:

болалар мусиқа ва санъат мактаб фаолиятининг муҳим масалалари муҳокамасида
ва қарорлар қабул қилинишида қатнашиш;

ўз касбий шаъни ва кадр-қимматини ҳимоя қилиш;

10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабини бошқаришда иштирок этиш;

давлат муассасаси раҳбариятига ўқув жараёнини яхшилаш бўйича таклифлар
киритиш;

машғулотларнинг ўзига хос ижодий дастурларини ишлаб чиқиш;

касб фаолияти учун шароитлар билан таъминланиш, малакасини ошириш, қайта
тайёргарликдан ўтиш;

ўқув машғулотининг шакли, услуби ва воситаларини мустақил танлаш;

қонун ҳужжатларида белгиланган бошқа ҳуқуқлар.

51. Педагог ходимларнинг мажбуриятлари қуйидагилардан иборат:

мактабдан ташқари таълимга қўйилган давлат талаблари ҳамда белгиланган
тартибда тасдиқланган ўқув режалари ва дастурлари асосида таълим-тарбия жараёнини
ташқил этиш;

педагог ахлоқ-одобига қатъий риоя қилиш;

ўқув-тарбиявий ишларни юқори савияда олиб бориш, таълим мазмунини
такомиллаштириш, ўқитиш воситаларини яратишда фаол қатнашиш;

ўқувчининг кадр-қимматиغا ҳурмат билан муносабатда бўлиш, уларда
меҳнатсеварлик, эзгулик, меҳр-шафқат каби фазилатларни шакллантириш, ўқувчиларни
она Ватанга садоқат, давлат тилига, миллий ва умуминсоний, тарихий ва маданий
қадриятларга, ота-онага ва ўзидан катта ёшдагиларга ҳурмат, атроф муҳитга эҳтиёткорлик
билан муносабатда бўлиш руҳида тарбиялаш;

ўзининг назарий билим даражасини, педагогик маҳорати ва касб малакасини
узлуксиз равишда ошириб бориш ва ўз устида мунтазам ишлаш;

ўқув-тарбиявий ва услубий ишларни такомиллаштириш юзасидан таклифлар
ишлаб чиқиш;

ўқувчиларнинг ота-оналари билан мунтазам ҳамкорликни йўлга қўйиш;

қонун ҳужжатларида белгиланган бошқа мажбуриятлар.

VIII. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабида педагогик фаолият билан шуғулланиш

52. Тегишли маълумотга ҳамда касбий тайёргарликка, юксак фазилатларга эга
шахслар 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабида педагогик фаолият билан
шуғулланишга ҳақли.

Педагогик фаолият билан шуғулланиши суд ҳукмига асосан ман этилган
шахсларнинг 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабида ушбу фаолият билан
шуғулланишига йўл қўйилмайди.

53. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактаби педагог ходимларининг асосий
вазифалари қуйидагилардан иборат:

миллий ва жаҳон маданиятининг дурдона намуналарига таяниб, ёшларнинг
эстетик дидини ўстириш, уларни юксак маънавий руҳда тарбиялаш;

педагогик кенгаш, ўқув-тарбия ишларига бағишланган конференциялар,
семинарлар, мажлислар, шунингдек йўналишлар бўйича услубий бирлашмалар ҳамда
давлат муассасаси раҳбариятининг йиғилишларида қатнашиш;

юқори органлар томонидан тасдиқланган ҳужжатлар асосида иш юритиш, ўқувчилар билан синфдан ташқари ўтказиладиган машғулотлар тўғрисида давлат муассасаси раҳбариятига ҳисобот бериш;

ўқувчиларнинг ўқув машғулотларини қай даражада ўзлаштиришларини, билим савияси ва тарбиясини кузатиш, таҳлил қилиш ва чоралар кўриш;

якка тартибда ўқув машғулотлари олиб бориладиган ўқувчилар учун шахсий иш режаси, ўқув йили бошида назарий фанлар бўйича тақвимий иш режаси тузиш.

54. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабида педагог кадрларни тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш, касб маҳоратининг юқори даражада сақлаб турилиши Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги томонидан таъминланади.

55. Педагог ходимлар фаолияти 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактаби раҳбарияти томонидан назорат қилинади.

10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабининг раҳбарияти педагог ходимларнинг обрў-эътибори ва ижтимоий мақомини, уларнинг масъулияти ва касб маҳоратини ошириш бўйича аниқ йўналишли ишларни амалга оширади, уларнинг тизимли равишда малака ошириши ва ўз устида ишлаши, таълим жараёнига илғор педагогик ва ахборот коммуникация технологиялари, шунингдек янги ўқув дастурлари жорий этилиши учун шарт-шароитлар яратади.

56. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабида педагог ходимлардан ташқари маъмурий-хўжалик ходимлари фаолият кўрсатади.

Уларнинг лавозими бўйича ҳуқуқ ва мажбуриятлари, уларни ишга қабул қилиш тартиби, штатдаги тегишли лавозимларга қўйиладиган талаблар, лавозимга тайинлаш ва бўшатиш тартиби 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактаби уставида белгиланади.

57. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактаби директориға, директорнинг ўқув-маърифий ишлар бўйича ўринбосарига, педагог ходимларига 48 иш кунидан иборат меҳнат таътили берилади.

Педагог ходимлар томонидан меҳнат таътилидан сўнг ўқув йили бошлангунга қадар давлат муассасасини янги ўқув йилига тайёрлаш, дарс тақсмотини шакллантириш ва иш режаларини тузиш, қабул синовларини ўтказишда қабул комиссияси фаолиятида иштирок этиш вазифалари амалга оширилади.

IX. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабини бошқариш

58. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабининг умумий фаолияти Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги томонидан мувофиқлаштирилади.

59. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабига бевосита раҳбарликни тегишли равишда Қорақалпоғистон Республикаси Маданият вазирлиги, Тошкент шаҳар маданият бош бошқармаси ва вилоятлар маданият бошқармалари бошлиқлари томонидан Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги билан келишган ҳолда лавозимга тайинланадиган ва лавозимдан озод этиладиган директор амалга оширади.

60. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактаби директори давлат муассасасининг ташкилий-ҳуқуқий, ўқув-тарбиявий, маънавий-маърифий ва молиявий-хўжалик фаолиятининг ташкил этилиши учун бевосита масъул ҳисобланади.

10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактаби директори лавозимига қўйиладиган малака талаблари Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги томонидан белгиланади.

61. Директорнинг вазифалари қуйидагилардан иборат:

10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабига умумий раҳбарликни амалга ошириш;

кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва уларнинг захирасини шакллантириш; педагоглар ва бошқа ходимларга ўз фаолиятини амалга ошириши учун зарур шароит яратиш;

ўқувчиларнинг интизоми, билим савияси ҳамда мактаб ва синфдан ташқари олиб бориладиган ишларнинг ташкил этилиши ва мазмуни юзасидан назоратни амалга ошириш;

ўқувчиларни касб-ҳунарға йўналтириш учун зарур ишларни ташкил қилиш;

мактабнинг харажатлар сметасига риоя этилишини назорат қилиш;
меҳнат интизومي, санитария қоидалари, нормалари ва гигиена нормативлари,
меҳнатни муҳофаза қилиш, ёнғин ва техника хавфсизлиги қоидаларига риоя этилишини таъминлаш;

болаларга йил мобайнида маслаҳат дарслари ўтилишини ва уларни мактабга кириш имтиҳонларига тайёрлашни назорат қилиш;

умумий ўрта, мактабдан ташқари таълим давлат муассасалари, маданият уйлари, клублар ўртасида ўзаро алоқалар ўрнатиш;

ота-оналар ва жамоатчилик билан иш олиб боришни ташкил қилиш;

бўйсунувига кўра юқори органларга ҳисобот бериш;

ўз ваколати доирасида меҳнат вазифаларини бузган ходимларга нисбатан меҳнат қонунчилиги доирасида интизомий жазо чоралари қўллаш;

мактабнинг педагог ва бошқа ходимларини рағбатлантириш ва мукофотлашга тақдим этиш;

педагог ҳамда маъмурий-хўжалик ходимлари билан меҳнат шартномасини тузиш ва бекор қилиш.

62. Директорнинг ўқув-маърифий ишлар бўйича ўринбосарининг вазифалари қуйидагилардан иборат:

ўқув-тарбиявий ишлар ва иш ҳужжатларининг мазмунини назорат қилиш;

педагог ходимларга методик ёрдам кўрсатиш;

ўқув-услубий ва маънавий-маърифий ишларни ташкил қилиш;

ўқитиш услубини таҳлил қилиш мақсадида ўқув машғулотларига кириш;

педагог ходимларнинг 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактаби ички тартиб-қоидаларига риоя этилишини назорат қилиш;

ўқув-тарбиявий, услубий иш режалари, дарс жадвали, очик дарслар режаси, синов имтиҳонлари, педагоглар ҳақида маълумотлар, ўқув машғулотлари тарификациясини тузиш ва тасдиқлаш учун 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактаби директорига тақдим этиш;

директор бўлмаган вақтда унинг вазифасини бажариб туриш;

педагог ходимлар томонидан дарс жадвали, ўқув-услубий, тарбиявий ҳамда синфдан ташқари ишларнинг бажарилишини назорат қилиш.

10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактаби директори ва унинг ўқув-маърифий ишлар бўйича ўринбосари ўз ихтисосликлари бўйича меҳнат қонунчилигига мувофиқ педагогик фаолият билан шуғулланишлари мумкин.

63. Директорнинг хўжалик ишлари бўйича ўринбосарининг вазифалари қуйидагилардан иборат:

хўжалик фаолиятини бошқариш, 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабининг ўқув машғулотлари ўтказиш учун тайёр ҳолда сақланишини таъминлаш;

10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактаби маблағларидан мақсадли фойдаланиш тадбирларини ўз ваколати доирасида ишлаб чиқиш ҳамда улардан тўғри фойдаланилишини таъминлаш;

молиявий фаолият натижаларини таҳлил қилиш, шартнома мажбуриятларининг белгиланган муддатида тўлиқ бажарилишини таъминлаш, молиялаштиришнинг қонун ҳужжатларида тақиқланмаган турли манбалари ҳисобига бюджетдан ташқари маблағларни шакллантириш ва улардан самарали фойдаланилишини назорат қилиш;

товар-моддий бойликлар ва асосий воситалар тушумини тўлиқ ҳисобга олиш;

қўшимча молиявий манбалар ва моддий маблағларни жалб этиш ҳамда ходимлар ва ўқувчилар учун зарур ижтимоий-маиший шарт-шароитларни таъминлаш чора-тадбирларини амалга ошириш;

ўқув жиҳозлари, асбоб-ускуналари ва бошқа таълим воситаларининг сақланишини ва улардан самарали фойдаланилишини таъминлаш;

моддий-техника базасини ривожлантириш ишларини ташкиллаштириш, бино ва қўшимча объектларнинг техник ҳолати ва жиҳозланганлигини мунтазам равишда ўрганиб бориш;

10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабига етказиб берилаётган жиҳозларни белгиланган тартибда қабул қилиш, жиҳозларнинг синф хоналари ва бошқа хоналар бўйича тўғри тақсимланишини амалга ошириш;

куз-қиш мавсумига тайёргарлик жараёнида тегишли равишда кўмир, суяқ ёқилги, табиий газ ва электр энергиясига бўлган эҳтиёжларни аниқлаш ва маълумотларни 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактаби директориға тақдим этиш ҳамда қабул қилинган ёқилғиларнинг сифати ва сақланишини таъминлаш;

10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабига бириктирилган худудларни ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ва тозалаш ишларига раҳбарлик қилиш, ўзига бўйсунувчи тегишли бўлинма ҳамда техник хизмат кўрсатувчи ходимлар ишларини мувофиқлаштириш;

санитария қоидалари, нормалари ва гигиена нормативлари, меҳнатни муҳофаза қилиш, техника ва ёнғин хавфсизлиги қоидалари талабларига риоя этиш.

64. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактаби фаолияти билан боғлиқ энг муҳим масалаларни муҳокама қилиш, муаммоларни бартараф этиш ва истиқболдаги режаларни шакллантириш мақсадида педагогик кенгаш ташкил қилинади. Педагогик кенгаш давлат муассасасининг юқори бошқарув органи ҳисобланади.

Педагогик кенгаш таркибига 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабининг директори ва педагог ходимлари киритилади.

65. Педагогик кенгашнинг йиғилишлари бир ўқув йили мобайнида камида беш марта ўтказилади. Унга 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактаби директори раислик қилади. Директор бўлмаган вақтда раисликни директорнинг ўқув-маърифий ишлар бўйича ўринбосари амалга оширади.

66. Педагогик кенгашнинг вазифалари 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабининг уставида белгиланади.

67. Педагогик кенгашнинг раиси кенгаш қабул қилган қарорларнинг бажарилишини доимий равишда назорат қилиб боради.

Х. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабини молиялаштириш ва унинг моддий-техника таъминоти

68. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактаби фаолиятини молиялаштириш белгиланган тартибда тасдиқланган ва рўйхатдан ўтказилган харажатлар сметасига мувофиқ амалга оширилади.

10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактаби ўзига бириктирилган мол-мулкни ва харажатлар сметаси бўйича ажратилган маблағларни қонун ҳужжатларига мувофиқ тасарруф этади.

69. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактаби фаолиятини молиялаштириш куйидаги манбалар ҳисобига амалга оширилади:

Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети маблағлари;

ота-оналар тўлови маблағлари;

ўқувчилар ва педагог ходимлар томонидан тайёрланган маҳсулотлар ва буюмларни сотишдан тушган маблағлар;

асосий машғулотлардан ташқари пайтда бўш бинолар, иншоотлар, асбоб-ускуналарни ижарага беришдан тушган маблағлар;

хўжалик фаолиятдан, қонун ҳужжатларида тақиқланмаган шартнома асосида пулли хизмат кўрсатишдан олинган даромадлар;

ўқувчилар ва педагог ходимлар томонидан ўқув-тарбия жараёнига таъсир этмаган ҳолда бадиий кечалар, концерт ва театр томошалари ташкил этишдан олинган маблағлар;

жисмоний ва юридик шахсларнинг қонун ҳужжатларида тақиқланмаган ҳомийлик хайриялари, маҳаллий ва халқаро ташкилотларнинг грантлари;

қонун ҳужжатларида тақиқланмаган бошқа манбалар.

70. Қонун ҳужжатларида тақиқланмаган фаолиятдан олинган даромад ҳисобига сотиб олинган мол-мулк давлат муассасасининг мол-мулки таркибига киритилади.

71. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабининг мол-мулки ва пул маблағлари сарфланиши учун бевосита унинг директори жавобгар ҳисобланади.

72. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактаби томонидан қонун ҳужжатларига мувофиқ молиявий ва статистик ҳисобот юритилади.

73. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактаби ходимларини моддий ва маънавий рағбатлантириш ҳамда иш ҳақиға устамалар қонун ҳужжатларига мувофиқ белгиланади.

74. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактаби штатидаги ходимлар сони давлат муассасасининг намунавий штатларига мувофиқ белгиланади.

10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабининг намунавий штатлари Ўзбекистон Республикаси Меҳнат вазирлиги ҳамда Молия вазирлиги билан келишилган ҳолда Халқ таълими вазирлиги томонидан тасдиқланади.

75. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабининг моддий-техника таъминоти ва кадрлар билан таъминланиши белгиланган нормативларга мувофиқ эҳтиёжлар асосида амалга оширилади.

76. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактаби тегишли маҳаллий давлат ҳокимияти органлари билан биргаликда ўзининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш чора-тадбирларини амалга оширади.

XI. Яқунловчи қондалар

77. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактаби қонунчиликда белгиланган тартибда мактабдан ташқари таълим бўйича халқаро ҳамкорликни йўлга қўйиши мумкин.

Уларнинг халқаро ҳамкорлиги шартномалар асосида хорижий ташкилотлар билан педагогик ахборот ва тажриба алмашиш, педагог ходимларнинг малака ошириши ҳамда стажировка ўташи шаклида амалга оширилиши мумкин.

78. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактаби ўқувчиларнинг ота-оналари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, бошқа таълим давлат муассасалари ва нодавлат нотижорат ташкилотлари билан узвий алоқада фаолият кўрсатади.

79. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабида унинг иш фаолияти билан боғлиқ бўлмаган ташкилотлар, жумладан, сиёсий партиялар ва ҳаракатлар ташкил этилишига ва фаолият юритишига йўл қўйилмайди.

80. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабини қайта ташкил этиш ёки тугатиш қонун ҳужжатларига мувофиқ ўқув йили якунида муассис томонидан амалга оширилади.

Тугатилган 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабининг муассиси ўқувчиларни ота-оналарнинг розилиги билан бошқа 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактабига ўтказиш масъулиятини олади.

81. 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактаби тугатилган тақдирда унинг пул маблағлари ва мол-мулкидан, унинг мажбуриятларини қоплаш бўйича тўловлар чегирилган ҳолда, қонун ҳужжатларига ҳамда 10-сонли Болалар мусиқа ва санъат мактаби уставига мувофиқ фойдаланилади.

10-сонли болалар мусиқа ва санъат мактаби директори:

Абдувалиев В.Ю.